

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
ԳՈՐԻՍԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ**

**ԳՈՐԻՍԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ «ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ»
ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՀԱՄԱՐ ԱՌԱՋԱՎՈՐ ՓՈՐՁԻ
ՀԱՄԵՄԱՏԱԿԱՆ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ (ԲԵՆՉՄԱՐԿԻՆԳ)**

ԳՈՐԻՍ 2024

1. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Բենչմարկինգի նպատակները և խնդիրները

Սույն հետազոտության նպատակն է համեմատել Գորիսի պետական համալսարանի (ԳՊՀ) և Երևանի պետական համալսարանի (ԵՊՀ) «Իրավագիտություն» բակալավրի մասնագիտական կրթական ծրագրերը (ՄԿԾ)՝ բացահայտելու ԳՊՀ «Իրավագիտություն» ՄԿԾ-ի բարելավման հնարավորությունները, զարգացնելու ՄԿԾ-ն ԵՊՀ-ի լավագույն փորձի հիման վրա և ապահովելու մրցունակություն կրթական շուկայում:

Խնդիրները

- Համեմատել երկու ՄԿԾ-ների վերջնարդյունքները՝ պարզելու համապատասխանության աստիճանը:
- Համեմատել ուսումնական պլանները՝ բացահայտելու ուսումնական բովանդակության տարբերությունները:
- Առաջարկել բարելավման և արդիականացման կոնկրետ քայլեր՝ հիմնված վերլուծության արդյունքների վրա:

Իրականացման ժամկետները և գործողությունների պլանը

Բենչմարկինգն իրականացվել է 1 ամսվա ընթացքում հետևյալ փուլերով.

1) նախապատրաստական փուլ (1 շաբաթ)՝

ա. բենչմարկինգի տեսակի որոշում,

բ. բենչմարկինգի նպատակի և խնդիրների հստակեցում,

գ. Չափանմուշային (էտալոնային) համալսարանի ընտրություն,

դ. տվյալների հավաքման պլանի մշակում.

2. տվյալների հավաքման և վերլուծության փուլ (2 շաբաթ)՝

ա. ԳՊՀ-ի և ԵՊՀ-ի «Իրավագիտություն» ՄԿԾ-ների ուսումնասիրման փուլ,

բ. տվյալների համեմատական վերլուծություն.

3. եզրակացությունների և առաջարկությունների մշակում (1 շաբաթ)՝

ա. վերլուծության արդյունքների ամփոփում,

բ. հաշվետվության պատրաստում:

Պատասխանատուները և նրանց գործառույթները

Պատասխանատու	Պաշտոնը	Գործառույթը	Ժամկետները
1. Գրիգորյան Զարեհ	Ուսումնական և գիտական աշխատ. գծով պրոռեկտոր	Բենչմարկինգի իրականացման գործընթացի վերահսկողություն, խորհրդատվություն, հաշվետվության ընդունում	Ողջ ընթացքում
2 Շաբունց Գայանե	Որակի գնահատման և ապահովման բաժնի վարիչ	Բենչմարկինգի իրականացման համար համապատասխան գրությունների պատրաստում, ուսումնամեթոդական ապահովում, խորհրդատվություն, գործընթացի իրականացում, հաշվետվության կազմում և ներկայացում	Ողջ ընթացքում
3 Ներսիսյան Լուսինե	Բանասիրության և պատմաիրավագիտության ամբիոնի վարիչ	Համեմատվող ՄԿԾ-ների կառուցվածքի, վերջնարդյունքների, ուսումնական պլանների, կրեդիտների բաշխման համեմատում	1 ամիս
4 Ղազարյան Տիգրան	Բանասիրության և պատմաիրավագիտության ամբիոնի դասախոս	Համեմատվող ՄԿԾ-ների առարկաների, կրեդիտների և կիսամյակների համեմատում և վերլուծություն	2 շաբաթ
5. Թելունց Մալիկ	Բանասիրության և պատմաիրավագիտության ամբիոնի դասախոս	Համեմատվող ՄԿԾ-ների առարկաների, կրեդիտների և կիսամյակների համեմատում և վերլուծություն	2 շաբաթ

Գործողությունների պլան

1. Կազմել աշխատանքային խումբ:
2. Կազմակերպել տվյալների հավաքման գործընթացը:
3. Համեմատել ծրագրերի վերջնարդյունքներն ու պլանները:
4. Ներկայացնել վերլուծության արդյունքները շահագրգիռ կողմերին:
5. Պատրաստել հաշվետվություն և ներկայացնել ղեկավարությանը:

Բենչմարկինգի անցկացման մեթոդաբանությունը

Բենչմարկինգի ձևերից ընտրելով ֆունկցիոնալը՝ իրականացվել է չափանմուշային (էտալոնային) համեմատում «Իրավագիտություն» ՄԿԾ-ի մշակման և իրականացման ասպարեզում առաջատար համարվող հաստատության հետ: Հետազոտությունն իրականացվել է

փաստաթղթերի վերլուծության, տվյալների հավաքման, համեմատության, հակադրության և համադրության մեթոդներով: Փաստաթղթերի վերլուծության մեթոդով ուսումնասիրվել են երկու ՄԿԾ-ների մասնագրերը, մասնավորապես վերջնարդյունքները և ուսումնական պլանները: Տվյալների հավաքման մեթոդով ամփոփվել են ուսումնական պլանների կառուցվածքային և բովանդակային տարրերը, իսկ համեմատության ու հակադրության մեթոդներով պարզվել են երկու ծրագրերի հիմնական տարբերություններն ու նմանությունները: Համադրության մեթոդը կիրառվել է լավագույն պրակտիկաների ընդգրկման և բարելավման ուղղությունների ձևավորման նպատակով:

Բենչմարկինգի շրջանակը

Բենչմարկինգի շրջանակում ուսումնասիրվել են ԳՊՀ-ի և ԵՊՀ-ի «Իրավագիտություն» ՄԿԾ-ների (կրթական մակարդակը՝ բակալավր, ուսուցման ձևը՝ հեռակա) վերջնարդյունքները՝ դրանց համապատասխանությունը և տարբերությունները բացահայտելու համար: Այդ գործընթացում համեմատվել են նաև ուսումնական պլանների կառուցվածքը և բովանդակությունը: Այս ամենի հիման վրա ուսումնասիրվել են ոլորտի լավագույն պրակտիկաները, որոնց ներառումը ԳՊՀ «Իրավագիտություն» ՄԿԾ-ում կարող է զգալիորեն բարելավել ծրագրի որակը:

Բենչմարկինգի գործընթացի օբյեկտները (գործոնները)

ԳՊՀ-ի և ԵՊՀ-ի խնդրո առարկա ՄԿԾ-ների **վերջնարդյունքներն** ուսումնասիրվել են համաձայն հետևյալ ցուցանիշների.

- մասնագիտական գիտելիք և իմացություն,
- գործնական մասնագիտական կարողություններ,
- ընդհանրական (փոխանցելի) կարողություններ:

Ուսումնական պլանների համեմատական վերլուծության ժամանակ հաշվի են առնվել հետևյալ ցուցանիշները՝

- կրեդիտների բաշխման համամասնությունը,
- ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական առարկաների և կամընտրական դասընթացների ցանկն ու բովանդակությունը,
- պրակտիկայի և հետազոտական բաղադրիչների առկայությունը,
- առարկաների քանակը կիսամյակների ընթացքում,
- մասնագիտական դասընթացների տևողությունը:

2. ԳՊՀ-ի «ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» ԵՎ ԵՊՀ-ի «ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» ՄԿԾ-ՆԵՐԻ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՀԱՄԵՄԱՏԱԿԱՆ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

ԳՊՀ «Իրավագիտություն» ՄԿԾ-ի վերջնարդյունքներ		ԵՊՀ «Իրավագիտություն» ՄԿԾ-ի վերջնարդյունքներ	
ՄԳԻ. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն			
ՄԳԻ 1	Բացատրել սահմանադրական, վարչական, վարչական դատավարության, քրեական, քրեակատարողական, քրեական դատավարության, քաղաքացիական, քաղաքացիական դատավարության, աշխատանքային, էկոլոգիական, միջազգային և իրավունքի մի շարք այլ ճյուղերի տեսական հիմունքները, այդ թվում՝ ինստիտուտներն ու սկզբունքները, օրենսդրության մեկնաբանման և կիրառման, արարքներին իրավական գնահատական տալու մոտեցումները և սկզբունքները:	ՄԳԻ 1	Բացատրել սահմանադրական, քրեական, քրեական դատավարության, քաղաքացիական, քաղաքացիական դատավարության, միջազգային և իրավունքի բազմաթիվ այլ ճյուղերի տեսական հիմունքները, այդ թվում՝ ինստիտուտներն ու սկզբունքները, օրենսդրության մեկնաբանման և կիրառման, արարքներին իրավական գնահատական տալու մոտեցումները և սկզբունքները:
ՄԳԻ 2	Ներկայացնել Հայաստանի և այլ երկրների պետության և իրավունքի պատմության, ինչպես նաև մարդու իրավունքների հիմնախնդիրները	ՄԳԻ 2	Ներկայացնել Հայաստանի և այլ երկրների պետության և իրավունքի պատմության, ինչպես նաև մարդու իրավունքների հիմնախնդիրները:
ՄԳԻ 3	Ներկայացնել սահմանադրական, վարչական, վարչական դատավարության, քրեական, քրեակատարողական, քրեական դատավարության, քաղաքացիական, քաղաքացիական դատավարության, աշխատանքային, էկոլոգիական, միջազգային և իրավունքի մի շարք այլ ճյուղերի իրավական ակտերի նախագծերի կազմմանը ներկայացվող պահանջները	ՄԳԻ 3	Ներկայացնել սահմանադրական, քրեական, քրեական դատավարության, քաղաքացիական, քաղաքացիական դատավարության, միջազգային և իրավունքի մի շարք այլ ճյուղերի իրավական ակտերի նախագծերի կազմմանը ներկայացվող պահանջները:
ՄԳԻ 4	Քննարկել օրենսդիր, գործադիր, դատական իշխանության ոլորտներում իրականացվող քաղաքականության առումով ՀՀ և այլ երկրների մոտեցումները, ՀՀ օրենսդրության և ինստիտուցիոնալ համակարգի կատարելագործման հիմնական	ՄԳԻ 4	Քննարկել օրենսդիր, գործադիր, դատական իշխանության ոլորտներում իրականացվող քաղաքականության առումով ՀՀ և այլ երկրների մոտեցումները, ՀՀ օրենսդրության և ինստիտուցիոնալ համակարգի կատարելագործման հիմնական

	ուղղությունները		ուղղությունները:
ՄԳԻ 5	Ներկայացնել ՀՀ և արտասահմանյան երկրների իրավական համակարգերը, պետական կառավարման մարմինների, իրավապահ մարմինների կառուցվածքը և իրավասությունները	ՄԳԻ 5	Ներկայացնել ՀՀ և արտասահմանյան երկրների իրավական համակարգերը, պետական իրավապահ և այլ մարմինների կառուցվածքը և իրավասությունները:
ՄԳԻ 6	Բացատրել իրավական վեճերի լուծման, բանակցությունների վարման սկզբունքները, տեսությունները, մասնագիտական բարեվարքության կանոնները, կոռուպցիային հակազդման մեխանիզմները:	ՄԳԻ 6	Բացատրել իրավական վեճերի լուծման, բանակցությունների վարման սկզբունքները, տեսությունները, մասնագիտական բարեվարքության կանոնները, կոռուպցիային հակադրման մեխանիզմները:
ՄԳԻ 7	Ուսանողը կունենա համապատասխան գիտելիքներ, որոնք կօգտագործի՝ պահպանելու և զարգացնելու լեզվական ու մշակութային ժառանգությունը, խթանելու կրթական և մշակութային հավասար հնարավորությունները, նպաստելու կայուն զարգացման նպատակներին ուղղված արժեքների տարածմանը:		

ԳՄԿ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ

ԳՄԿ 1.	Մեկնաբանել սահմանադրական, վարչական, վարչական դատավարության, քրեական, քրեակատարողական, քրեական դատավարության, քաղաքացիական, քաղաքացիական դատավարության, աշխատանքային, էկոլոգիական, միջազգային և իրավունքի մի շարք այլ ճյուղերի օրենսդրության դրույթները, այդ թվում՝ փոփոխությունները,	ԳՄԿ 1.	Մեկնաբանել սահմանադրական, քրեական դատավարության, քաղաքացիական, քաղաքացիական դատավարության, աշխատանքային, էկոլոգիական, միջազգային և իրավունքի մի շարք այլ ճյուղերի օրենսդրության դրույթները, այդ թվում՝ փոփոխությունները,
ԳՄԿ 2.	Վարել բանակցություններ, ներկայացնել ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց, պետության և համայնքի իրավունքներն ու օրինական շահերը	ԳՄԿ 2.	Գործնականում կիրառել իրավագիտության տեսական գիտելիքները, գնահատական տալ դատական պրակտիկայում հանդիպող իրավիճակներին, փաստերին և հանգամանքներին, պարզաբանել պայմանագրերը,
ԳՄԿ 3.	Գործնականում կիրառել իրավագիտության տեսական գիտելիքները, գնահատական տալ իրավապահ համակարգում հանդիպող իրավիճակներին, փաստերին և հանգամանքներին, պարզաբանել	ԳՄԿ 3.	Վարել բանակցություններ, ներկայացնել ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց, պետության և համայնքի իրավունքներն ու օրինական շահերը,

	պայմանագրերը,		
ԳՄԿ 4.	Կազմել իրավական ակտերի նախագծեր, պայմանագրեր, դատավարական փաստաթղթեր, գտնել և վերլուծել դատական և իրավական այլ ակտեր, տեղեկատվություն, իրավական վիճակագրության և դատական պրակտիկայի նյութերը:	ԳՄԿ 4.	Կազմել իրավական ակտերի նախագծեր, պայմանագրեր, քննչական, դատավարական փաստաթղթեր,
ԳՄԿ 5.	Կատարել առաջարկներ ՀՀ օրենսդրության կատարելագործման, պետական կառավարման, իրավապահ և արդարադատության մարմինների գործունեության արդյունավետությունը բարձրացնելու վերաբերյալ	ԳՄԿ 5.	Տարբերակել պետական մարմինների իրավասությունները, գործառույթները,
ԳՄԿ 6.	Լուսաբանել ՀՀ և արտասահմանյան երկրների իրավական համակարգերն ու օրենսդրությունները	ԳՄԿ 6.	Անել առաջարկներ ՀՀ օրենսդրության կատարելագործման, պետական տարածքային կառավարման, իրավապահ և արդարադատության մարմինների գործունեության արդյունավետությունը բարձրացնելու վերաբերյալ,
		ԳՄԿ 7.	Լուսաբանել ՀՀ և արտասահմանյան երկրների իրավական համակարգերն ու օրենսդրությունները,
		ԳՄԿ 8.	Գտնել և վերլուծել դատական և իրավական այլ ակտեր, տեղեկատվություն, իրավական վիճակագրության և դատական պրակտիկայի նյութերը

ԸՓԿ. Ընդհանրական (փոխանցելի) կարողություններ

ԸՓԿ 1.	Տարատեսակ տեղեկատվության աղբյուրներից, այդ թվում օտարալեզու, տեղեկություններ հայթայթելու, դրանք մեկնաբանելու, ներկայացնելու և վերլուծելու, տեղեկույթի որակի, կարևորության, օգտակարության և արդյունավետության մասին վճիռ կայացնելու, տեղեկույթի հարմարեցման, կիրառման, նախագծման, ստեղծագործման և զարգացման, մասնագիտական բնագավառում օգտագործվող SCS	ԸՓԿ 1.	Օգտվել տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից (էլեկտրոնային և ոչ էլեկտրոնային):
---------------	--	---------------	--

	հիմնական համակարգերին, մեխանիզմներին, ռեսուրսներին տիրապետելու, ժամանակակից տեխնիկական միջոցների օգտագործման, համակարգչային ծրագրերին տիրապետելու, արհեստական բանականության գործիքների օգտագործման և թվային պաշտպանություն իրականացման կարողություն:		
ԸՓԿ 2.	Հայերեն և երկու օտար լեզուներով բանավոր և գրավոր խոսքը տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված և հստակ կառուցելու, իր մասնագիտության վերաբերյալ քննարկումների մասնակցության, մասնակցության, սեփական կարծիքն ու նպատակները ներկայացնելու, բանավեճեր վարելու կարողություն:	ԸՓԿ 2.	Պահպանել մասնագիտական էթիկայի կանոնները:
ԸՓԿ 3.	Արտակարգ իրավիճակներում գործելու հիմնական սկզբունքների և մոտեցումների տիրապետում, արտակարգ իրավիճակներում առաջին բուժօգնություն ու մինչբժշկական օգնություն ցուցաբերելու կարողություններ:	ԸՓԿ 3.	Արդյունավետորեն պլանավորել ժամանակն ու առաջադրված խնդիրների լուծման համար անհրաժեշտ ռեսուրսները ինչպես անհատական մակարդակում, այնպես էլ խմբի կազմում գործունեություն ծավալելիս:
ԸՓԿ 4.	Արդյունավետորեն աշխատելու կարողություն՝ ինչպես անհատական, այնպես էլ խմբային նախագծերում, թիմային աշխատանքը կազմակերպելու, առաջնորդելու քննադատական և ինքնաքննադատական վերլուծության կարողություն:	ԸՓԿ 4.	Ներկայացնելու զեկուցումներ, մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը փաստարկված կերպով ներկայացնել, բացատրել, ինչպես նաև ստանալ իրավագիտության ոլորտին առնչվող տեղեկատվություն:
ԸՓԿ 5.	Նոր գաղափարներ առաջ քաշելու և զարգացնելու, ժամանակն ու այլ ռեսուրսները արդյունավետորեն պլանավորելու կարողություն:		

3. ԳՊՀ-ի «ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» ԵՎ ԵՊՀ-ի «ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» ՄԿԾ-ՆԵՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆՆԵՐԻ ՀԱՄԵՄԱՏԱԿԱՆ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

ԳՊՀ «Իրավագիտություն» ՄԿԾ-ի ուսումնական պլան

Ընդհանուր կառուցամաս

Դասիչ	Սպասարկող ամբիոն	Ուսումնական դասընթացի անվանումը	Կիսամյակներ	Ընդամենը	Դասախոսութ.	Գործնական	Լաբորատոր	Ինքնուրույն	Շաբաթական ժամաբաշխումը ըստ կիսամյակների										Քննքի	Կրեդիտ
									1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
									4x2 6	4x2 6	4x2 6	4x2 6	4x2 6	4x2 6	4x2 7	4x2 6	4x2 7			
01		ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼ - ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ԿՐԹԱԲԼՈԿ																		
01.0 1	ԲՊ Ի	Հայոց լեզու և գրականություն-1	1	60		8		52	020											2,0
01.0 2	ԲՊ Ի	Հայոց լեզու և գրականություն-2	2	60	4	4		52		110										2,0
01.0 3	ՕԼ	Ռուսաց լեզու-1	1	60		8		52	020											2,0
01.0 4	ՕԼ	Ռուսաց լեզու-2	2	60		8		52		020										2,0
01.0 5	ՕԼ	Ռուսաց լեզու-3	3	60		8		52			020									2,0
01.0 6	ՕԼ	Ռուսաց լեզու-3	4	60		8		52				020								2,0
01.0 7	ՕԼ	Օտար լեզու-1	1	60		8		52	020											2,0
01.0 8	ՕԼ	Օտար լեզու-2	2	60		8		52		020										2,0
01.0 9	ՕԼ	Օտար լեզու-3	3	60		8		52			020									2,0
01.1 0	ՕԼ	Օտար լեզու-4	4	60		8		52				020								2,0
01.1 1	ԲՊ Ի	Հայոց պատմության-1	1	60	8			52	200											2,0
01.1 2	ԲՊ Ի	Հայոց պատմության-2	2	60	8			52		200										2,0
01.1 3	ՏԿ	Տնտեսագիտություն	5	60	8			52					200							2,0
01.1 4	ԲՊ Ի	Տրամաբանություն	2	90	8	4		78		210										3,0
01.1 5	ԲՊ Ի	Փիլիսոփայություն	3	60	8			52			200									2,0
		Ընտրովի դասընթացներ																		
01.1 5	ԸՄՀ Կ	Մշակութաբանություն*	4	60	8			52			200									2,0
01.1 6	ԲՊ Ի	Կրոնների պատմություն*																		

		Ընդամենը		99	52	80		85	2.6	5.6.	2.4.	2.4.	2.0.							33
				0				8	.0	0	0	0	0							
02		ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՎ ԲՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ԿՐԹԱԲԼՈԿ																		
02.01	ՄՖ	ՏՀՏ մասնագիտական նպատակներով	1	60	4		4	52	101											2,0
02.02	ԿՔԾ	Քաղաքացիական պաշտպանություն և ԱԽՀ	7	60	4		4	52							101					2,0
02.04	ԿՔԾ	Բնապահպանության և էկոլոգիայի հիմունքներ	4	60	8			52				200								2,0
		Ընդամենը		180	16		8	156	1.0.1			2.0.0			1.0.1					6

ԵՊՀ-ի «Իրավագիտություն» ՄԿԾ-ի ուսումնական պլան
Ընդհանուր կառուցամաս

Ամբիոնի կոդը	Կրթական մոդուլի անվանումը	Կրեդիտներ
0002	Քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն	2
1803	Թուրքերեն-2	2
1311	Փիլիսոփայություն	3
1901	Գիտական հետազոտության հիմնախնդիրներ	2
1106	Հայոց պատմություն 2	2
1705	Ռուսաց լեզու-2	2
1106	Հայոց պատմություն 1	2
0002	Քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն	2
1608	Ֆրանսերեն-2	2
1205	Չինարեն-2	2
1401	Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-1	2
1604	Գերմաներեն-2	2
1602	Անգլերեն-2	2
1705	Ռուսաց լեզու-1	2
1401	Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-2	2
1608	Ֆրանսերեն-1	2
1205	Չինարեն-1	2
1803	Թուրքերեն-1	2
1604	Գերմաներեն-1	2
1602	Անգլերեն-1	2
1302	Քննական և ստեղծագործական մտածողություն	2
1302	Մեդիագրագիտություն	2
1107	Մշակութաբանության հիմունքներ	2
1705	Ռուսաց լեզու-3	2
2203	Սոցիոլոգիայի հիմունքներ	2
1904	Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման հիմունքներ	2
1007	Տնտեսագիտության հիմունքներ	2
1311	Տրամաբանության հիմունքներ	2
1207	Քաղաքագիտության հիմունքներ	2
1306	Քննական և ստեղծագործական մտածողություն	2
0105	Կիրառական վիճակագրություն	2
1302	Քննական և ստեղծագործական մտածողություն	2

1606	Քննական և ստեղծագործական մտածողություն	2
0112	Մաթեմատիկայի հիմունքներ	2
1606	Քննական և ստեղծագործական մտածողություն	2
1501	Մեդիագրագիտություն	2
1501	Մեդիագրագիտություն	2
1306	Մեդիագրագիտություն	2
1501	Մեդիագրագիտություն	2
2201	Մեդիագրագիտություն	2
1501	Մեդիագրագիտություն	2
2201	Մեդիագրագիտություն	2
1501	Մեդիագրագիտություն	2
1501	Մեդիագրագիտություն	2
1306	Մեդիագրագիտություն	2
1306	Հաղորդակցման հմտություններ	2
2101	Կրոնագիտության հիմունքներ	2
1005	Գործարարության հիմունքներ	2
0604	Բնագիտության ժամանակակից հայեցակարգեր	2
1302	Բարոյագիտության հիմունքներ	2
1602	Անգլերեն-3	2
1007	Տնտեսագիտության հիմունքներ	2
1302	Բարոյագիտության հիմունքներ	2
0604	Բնագիտության ժամանակակից հայեցակարգեր	2
1005	Գործարարության հիմունքներ	2
2101	Կրոնագիտության հիմունքներ	2
1306	Հաղորդակցման հմտություններ	2
1308	Հոգեբանության հիմունքներ	2
0112	Մաթեմատիկայի հիմունքներ	2
1302	Մեդիագրագիտություն	2
1107	Մշակութաբանության հիմունքներ	2
1705	Ռուսաց լեզու-3	2
2203	Սոցիոլոգիայի հիմունքներ	2
1904	Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման հիմունքներ	2
1602	Անգլերեն-3	2
1311	Տրամաբանության հիմունքներ	2
1207	Քաղաքագիտության հիմունքներ	2
1306	Քննական և ստեղծագործական մտածողություն	2
0105	Կիրառական վիճակագրություն	2
1306	Հոգեբանության հիմունքներ	2

ԳՊՀ-ի «Իրավագիտություն» ՄԿԾ-ի ուսումնական պլան

Մասնագիտական պարտադիր կառուցամաս

Դասիչ	Ստացարկող ամբիոնը	Ուսումնական դասընթացի անվանումը	Կիսամյակներ	Ընդամենը	Դասավանդութ.	Գործնական	Լաբորատոր	Ինքնուսույն	Շաբաթական ժամաբաշխումը ըստ կիսամյակների										Ընդամենը	Գնահատական
									1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
									4x2 6	4x2 6	4x2 6	4x2 6	4x2 6	4x2 6	4x2 7	4x2 6	4x2 7			
03		ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԲԼՈՎ																		
03.01	ԲՊԻ	Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության	1	150	16	8		126	420										1	5,0

		համակարգը																	
03.02	ԲՊԻ	Հռոմեական մասնավոր իրավունքի հիմունքներ	5	60	8	4		48					210						2,0
03.03	ԲՊԻ	Հայաստանի պետության և իրավունքի պատմություն	3	210	28	8		174			720							3	7,0
03.04	ԲՊԻ	Պետության և իրավունքի տեսություն-1	1	150	16	8		126	420										5,0
03.05	ԲՊԻ	Պետության և իրավունքի տեսություն-2	2	180	20	8		152		520								2	6,0
03.06	ԲՊԻ	Արտասահմանյան երկրների պետության և իրավունքի պատմություն 1	1	120	16			104	400									1	4,0
03.07	ԲՊԻ	Արտասահմանյան երկրների պետության և իրավունքի պատմություն - 2	2	210	24	8		178		620								2	7,0
03.08	ԲՊԻ	ՀՀ Սահմանադրական իրավունք	3	210	24	8		178			620							3	7,0
03.09	ԲՊԻ	ՀՀ մունիցիպալ իրավունք	5	60	12			58					300						2,0
03.10	ԲՊԻ	Վարչական իրավունք	4	150	16	8		126				420						4	5,0
03.11	ԲՊԻ	Աշխատանքային իրավունք	6	150	20			130						500				6	5,0
03.12	ԲՊԻ	Ֆինանսական իրավունք	5	90	12			78					300					5	3,0
03.13	ԲՊԻ	Քրեական իրավունք - 1	4	150	16	8		126				420						4	5,0
03.14	ԲՊԻ	Քրեական իրավունք - 2	5	150	16	8		126					420					5	5,0
03.15	ԲՊԻ	Քրեական իրավունք - 3	6	150	16	8		126						420				6	5,0
03.16	ԲՊԻ	Քրեական դատավարություն - 1	7	150	16	8		126							420				5,0
03.17	ԲՊԻ	Քրեական դատավարություն - 2	8	150	16	8		126								420		8	5,0
03.18	ԲՊԻ	Քաղաքացիական իրավունք - 1	4	180	16	8		156				420						4	6,0
03.19	ԲՊԻ	Քաղաքացիական իրավունք - 2	5	180	16	8		156					420					5	6,0

03.2 0	ԲՊ Ի	Քաղաքացիական իրավունք - 3	6	18 0	16	8		156					420					6	6,0
03.2 1	ԲՊ Ի	Քաղաքացիական դատավարություն -1	7	15 0	16	8		126						420				7	5,0
03.2 2	ԲՊ Ի	Քաղաքացիական դատավարություն -2	8	15 0	16	8		126							420			8	5,0
03.2 3	ԲՊ Ի	Հոդային իրավունք	5	60	12			48				300						5	2,0
03.2 4	ԲՊ Ի	Արտասահմանյան երկրների սահմանադրական իրավունք	7	12 0	12	8		10 0						320				7	4,0
03.2 5	ԲՊ Ի	Կրիմինալիստիկա	8	12 0	16			104							400			8	4,0
03.2 6	ԲՊ Ի	Քաղաքական և իրավական ուսմունքների պատմություն	6	60	12	8		40					320						2,0
03.2 7	ԲՊ Ի	Միջազգային իրավունք	7	90	12			78						300				7	3,0
03.2 8	ԲՊ Ի	Էկոլոգիական իրավունք	8	12 0	16			104							400				4,0
03.2 9	ԲՊ Ի	Դատական բժշկություն	9	60	8			52								200			2,0
03.3 0	ԲՊ Ի	Մարդու իրավունքների հիմունքներ	6	60	8			52					200						2,0
03.3 1	ԲՊ Ի	Քրեակատարողական իրավունք	8	12 0	16			104							400				4,0
03.3 2	ԲՊ Ի	Ընտանեկան իրավունք	9	90	16			74								400		9	3,0
03.3 3	ԲՊ Ի	Իրավաբանական հոգեբանություն	9	90	8			72								200			3,0
03.3 4	ԲՊ Ի	Փաստաբանական գործունեությունը իրավունքում	9	90	16			74								400		9	3,0
03.3 5	ԲՊ Ի	Վարչական դատավարություն	7	90	12			78						300					3,0
03.3 6	ԲՊ Ի	Ընտրական իրավունք	9	90	12			78								300			3,0
03.3 7	ԲՊ Ի	Մաքսային իրավունք	9	12 0	16			104								400			4,0
03.3 8	ԲՊ Ի	Պետության և իրավունքի տեսության պրոբլեմներ	3	12 0	12			10 8			300								4,0
03.3 9	ԲՊ Ի	Քրեադատավարական էթիկա	9	90	16			74								400			3,0
03.4 0	ԲՊ Ի	Քրեական դատավարության արդի հիմնախնդիրները	9	90	16			74								400		9	3,0
		Ընդորովի դասընթացներ																	
03.4 1	ԲՊ Ի	Գործարարության հիմունքներ	6	60	8			52					200						2,0
		Կորպորատիվ իրավունք																	
03.4 2	ԲՊ Ի	Միջազգային կազմակերպությունների իրավունք																	
		Միջազգային քրեական իրավունքը և քրեական արդարադատության մարմինների	7	60	8			52					200						2,0

		գործունեությունը																		
03.4	ԲՊ	հրավաբանական տեխնիկա	8	60	8			52								200				2,0
3	Ի	Կրիմինոլոգիա																		
		Ընդամենը		51 90	63 2	15 6		44 02	12.4 .0	11.4 .0	16.4 .0	12.6 .0	19.5 .0	20. 6.0	19.6 .0	22. 4.0	27. 0.0			173
04	ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՅԼ ՄՈԴՈՒԼՆԵՐ																			
04, 01	ԲՊԻ	Արտադրական պրակտիկա	10	24 0														X	X	8,0
04, 02	ԲՊԻ	Կուրսային աշխատանք (Քրեական իրավունք)	5	60									X						X	2,0
04, 03	ԲՊԻ	Կուրսային աշխատանք (Քաղաքացիական իրավունք)	6	60										X					X	2,0
04, 04	ԲՊԻ	Ամփոփիչ ատեստավորում	10	48 0														X	X	16,0
		Ընդամենը		84 0																28.0

ԵՊՀ-ի «Իրավագիտություն» ՄԿԾ-ի ուսումնական պլան
Մասնագիտական պարտադիր կառուցամաս

Ամբիոնի կոդը	Պարտադիր դասընթացի անվանումը	Կրեդիտներ
1905	Վարչական իրավունք	9
1906	Միջազգային իրավունք	6
1907	ՀՀ էկոլոգիական իրավունք	3
1903	Քաղաքացիական իրավունք-4	6
1904	Քրեական իրավունք-4	6
1902	Քրեական դատավարություն-2	6
1907	Քաղաքացիական դատավարություն-2	6
1904	Քրեակատարողական իրավունք	3
1907	Քաղաքացիական դատավարություն-1	6
1902	Քրեական դատավարություն-1	6
1903	Քաղաքացիական իրավունք-3	6
1904	Քրեական իրավունք-3	6
1905	Վարչական իրավունք	9
1907	Աշխատանքային իրավունք	6
1901	Պետության և իրավունքի տեսություն - 1	6
1903	Քաղաքացիական իրավունք-2	6
1904	Քրեական իրավունք-2	6
1905	ՀՀ սահմանադրական իրավունք -2	6
1903	Քաղաքացիական իրավունք-1	6
1904	Քրեական իրավունք-1	6
1905	Մարդու իրավունքի հիմունքներ	3
1905	ՀՀ սահմանադրական իրավունք -1	6
1903	Հոմեական մասնավոր իրավունքի հիմունքներ	3
1901	Պետության և իրավունքի տեսություն-2	9
1901	Արտասահմանյան երկրների պետության և իրավունքի պատմություն	6
1902	Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության համակարգը	6
1901	Հայաստանի պետության և իրավունքի պատմություն	6

Ամբիոնի կոդը	Կամընտրական դասընթացի անվանումը	Կրեդիտներ
1901	Իրավաբանական տեխնիկայի հիմունքներ	6
1907	Մենակություն և հարկադիր կատարում	6
0000	Մասնագիտական պրակտիկա	3
1903	Ընտանեկան իրավունք	6
1903	Միջազգային մասնավոր իրավունք	6
1907	Քաղաքացիական դատավարության արդի հիմնախնդիրները	6
1903	Կորպորատիվ իրավունք	6
1906	Միջազգային քրեական իրավունքը և քրեական արդարադատության մարմինների գործունեությունը	6
1906	Միջազգային ներդրումային իրավունք և տնտեսական վեճերի կարգավորման մեխանիզմները	6
1906	Միջազգային կազմակերպությունների իրավունք	6
1906	Եվրոպական իրավունք	6
1906	Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի պրակտիկան	6
1905	Հանրային իրավական պատասխանատվությունը վարչական իրավունքում	6
1907	ՀՀ վարչական դատավարություն (քաղաքացիաիրավական ասպեկտ)	6
1905	Մարդու իրավունքների վարչաիրավական պատշտանությունը ՀՀ-ում	6
1905	Համեմատական սահմանադրական իրավունք	6
1901	Իրավական ուսմունքների պատմություն	6
1902	Իրավաբանական գրագրություն	6
1904	Նախադեպը քրեական իրավունքում	6
1904	Կրիմինոլոգիա	6
1902	Քրեական դատավարության արդի հիմնախնդիրները	6
1902	Կրիմինալիստիկա	6
1907	ՀՀ վարչական դատավարություն (միջազգային իրավական ասպեկտ)	6
1907	ՀՀ վարչական դատավարություն (սահմանադրաիրավական ասպեկտ)	6
1907	ՀՀ վարչական դատավարություն (քրեաիրավական ասպեկտ)	6

4. ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ՝ ԳՊՀ-Ի և ԵՊՀ-Ի «ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» ՄԿԾ-ՆԵՐԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄԱՆ ՎՐԱ

1. «Էկոլոգիա և բնապահպանության հիմնահարցեր» դասընթացը առաջարկվում է վերանվանել «Էկոլոգիական իրավունք», և դասընթացի շրջանակում քննարկել էկոլոգիական իրավունքի ճյուղային օրենսդրությունները՝ ապահովելով ոլորտային մոտեցում:

2. «Աշխատանքային իրավունքը» նպատակահարմար է տեղափոխել երրորդ կուրս՝ իրավունքի հիմնական ճյուղերի դասընթացների շարքում, իսկ «Իրավաբանական գրագրությունը»՝ չորրորդ կուրս, քանի որ այն կարող է առավել արդյունավետ դասավանդվել գիտահետազոտական աշխատանքի փուլում:

3. Առաջարկվում է «Դատավարական էթիկա» և «Փաստաբանական գործ» առարկաները միավորել մեկ դասընթացում, օրինակ՝ «Փաստաբանական գործունեությունը իրավունքում»

կամ «**Իրավապաշտպան գործունեության արդի հիմնախնդիրները**» վերնագրով՝ ներառելով նաև էթիկայի համապատասխան բաղադրիչները:

4. Առաջարկվում է ավելացնել «**Ապահովագրական իրավունք**» առարկան, որի գործնական անհրաժեշտությունը հատկապես սոցիալական և տնտեսական հարաբերությունների համատեքստում օրեցօր մեծանում է :

5. Նկատի ունենալով թեմատիկ և բովանդակային համընկնումը՝ «**Աշխատանքային վեճեր**» և «**Աշխատանքային իրավունք**» դասընթացները նպատակահարմար է միավորել որպես մեկ միասնական առարկա:

6. «**Նոտարական իրավունք**» առարկայի վերնագիրն առաջարկվում է փոխարինել «**Նոտարական գործունեության արդի հիմնախնդիրներ**» կամ պարզապես «**Նոտարական գործ**» տարբերակով՝ ապահովելով վերնագրերի միասնականություն ու գործնական ուղղվածություն:

7. Առաջարկվում է «**Շրջակա միջավայրի իրավունք**» դասընթացը վերանվանել «**Էկոլոգիական իրավունք**» և հեռացնել առաջին կուրսից նմանաբնույթ առարկան՝ հաշվի առնելով նյութի բարդությունը այդ փուլում:

8. «**Վարչական պատասխանատվությունը ՀՀ-ում**» առարկան առաջարկվում է փոխարինել «**Վարչական իրավունք**» դասընթացով՝ ապահովելով տեսական հիմքերի ամբողջական ընկալում:

9. Առաջարկվում է ավելացնել դասընթաց՝ «**Անչափահասների գործերով արդարադատության հիմնախնդիրները**» կամ «**Անչափահասների գործերով իրավունքի առանձնահատկությունները**» վերնագրով՝ բացահայտելով ոլորտի կարևորությունն ու առանձնահատկությունները: